Jarl of graaf Hakon, die Olaf's vader had verdreven, was gestorven, en er was nu een geweldige strijd ontstaan over de opvolging in het koninklijk Drontheim.

Olaf deelde dat alles aan zijn volgers mee, die op het eiland waren achtergebleven en hartelijk verblijd waren hem weer te zien. Nog meer misschien echter verheugde het hen, dat hij voorstelde, hier niet langer te vertoeven, maar met hun schip, dat steeds goed onderhouden was, de terugreis naar Noorwegen te aanvaarden. Wel wisten zij dat er daarna strijd zou volgen, doch dat was juist wat hun hart begeerde.

Vischvangst en landbouw waren heel goede dingen, maar voor een krachtig man, zoo oordeelden deze Noren, was de oorlog toch eigenlijk het beste.

»Wij gaan een goeden tijd tegemoet," sprak Sigurd, terwijl de mannen om hem heen stonden. »Het volk van Noorwegen is prins Olaf en zijn dappere daden niet vergeten. Zij weten ook wel dat hem rechtvaardig de troon toekomt, waar zijn vader door Trygve afgestooten is. Als de prins in Noorwegen komt, zullen duizenden zich bij ons voegen. Dan trekken we op naar Drontheim en roepen Olaf uit tot vorst."

Een luid gejuich ging bij deze woorden op. En reeds wilden velen zich wegspoeden om de toebereidselen te maken voor de afreis, toen Olaf hen wenkte nog te wachten.

»Mannen", zoo sprak hij, »ik heb nog iets te zeggen. Gij hebt zoo even gesproken van de goden, die wij gediend hebben en uitgeroepen, dat zij ons zouden helpen. Welnu, ik heb dat ook eenmaal geloofd, doch thans niet meer. Hoort mijn woorden!"

En nu verhaalde hij hun al wat op de reis was geschied en in de woning van den kluizenaar was voorgevallen. Met verbazing hoorden de ruwe krijgslieden alles aan, en toen Olaf hun ten slotte verklaarde, dat hij nu voortaan niet meer de oude goden zou aanbidden, maar »den God der Christenen", zooals hij het noemde, was er meer dan een, die juist niet vriendelijk keek en ontstond hier en daar gemompel.

Een paar dagen gingen voorbij, gedurende welke onder het volk heel wat gesproken werd. Sommigen verklaarden dat zij hun ouden goden trouw wilden blijven en in geen geval zich bij de gehate Cristenen zouden voegen. Doch anderen — en wel de meesten — zeiden dat zij Olaf zouden volgen. Hij was een verstandig prins — zoo meenden zij — en zou zeker niet de oude goden hebben verlaten, als dat niet het beste ware.

Gij ziet wel vrienden, dat die lieden redeneerden in hun onwetendheid en er volstrekt geen begrip van hadden wat het zegt Christen te worden, Olaf zelf wist daar trouwens niet veel van. De woorden van den kluizenaar hadden diepen indruk op hem gemaakt; dat zijn goden ijdelheid waren, daarvan was hij vast overtuigd en ook dat de God, die door de Christenen aangebeden werd, machtig was. Maar veel verder reikte zijn kennis nog niet.

Hij kon dus zijn mannen ook niet veel zeggen of antwoorden op al hun bedenkingen en bezwaren. Zelf echter dachten ze ook niet veel na. Eenige dagen later werd de zaak nog eens lang en breed besproken en verklaarde Olaf hun beslist, dat hij voor zich de goden nooit meer zou aanbidden, maar zich laten doopen en voortaan een vriend der Christenen zijn. Ook Sigurd was daartoe bereid, en weldra stemden een groot aantal der Noren eveneens toe. Dat deden zij natuurlijk slechts om Olaf en in de hoop met hem te kunnen optrekken. Eenigen echter wilde er niets van weten; zij scheidden zich van de andere af, verlieten, denkelijk in visschersbooten, het eiland, en men hoorde niet meer van hen.

Toen nu eenmaal de zaken zoo stonden, zag Olaf in dat het zaak was niet langer te dralen. Hij wist dat op het eiland een kerk was en begreep dat daar dus ook wel iemand zou zijn van wien hij kon vernemen wat nu diende te geschieden. Dat had ook de kluizenaar hem geraden. Zoo ging hij dan naar de visscherswoningen, doch vernam daar dat er slechts nu en dan een priester kwam van het vaste land om de kinderen te doopen en te verrichten wat er meer was te doen.

Het was zeker opmerkelijk dat, nog terwijl de Noorsche prins zich daar bevond, die priester juist verscheen, schoon niemand hem verwachtte. Hij luisterde met groote belangstelling naar al wat Olaf hem verhaalde en verheugde zich hartelijk dat zoovelen uit het heidendom tot het Christendom wilden komen. Waarom ze dit nu deden, wat hen dreef, daarnaar werd even weinig gevraagd als een paar eeuwen vroeger bij onze heidensche voorouders, de Friezen en Saksers. Ook op kennis van de waarheid kwam 't niet veel aan. Men was al te vreden als de heidenen hun goden afzwoeren, den naam des Heeren beleden en de geloofsartikelen zoo tamelijk kenden. Van het Evangelie hadden de nieuwbekeerden vaak geen flauw begrip. Lezen konden zij niet en Bijbels in de landtaal waren er ook niet. In de kerken werd een taal gebruikt, die zij niet verstonden en als er gepredikt werd begrepen zij er ook in hun taal niet veel van.

Maar wat hielp het dan dat die volken al in naam Christenen werden?

Wel, vrienden, het hielp toch veel. Toen Karel de Groote de Friezen en Saksers met het zwaard en met straffen dwong Christenen te worden, waren er zeker al heel weinig onder, wiens *hart* tot den Heere bekend werd. Maar toch kwam er door dat Christendom onder die volken een geheele en zeer gezegende verandering. Vooreerst toch hield de afgoderij op met al haar gruwelen en verfoeiselen, de menschenoffers, het waarzeggen en de duivelskunsten. Bovendien werden er ruwe gebruiken afgeschaft, zooals het wraaknemen, onophoudelijk vechten en het ruwe, ongebonden leven. De lieden begonnen te begrijpen, dat zij niet als de redelooze dieren, maar als menschen moesten leven. Voor de ouden en zwakken werd gezorgd. Daarbij leerden zij althans iets; de kinderen groeiden niet zoo geheel meer in onwetendheid op, maar kregen wat begrip van beschaving. Ook werden er ambachten en kunsten beoefend en kwam het tot een geregeld en ordelijk leven. En natuurlijk brachten de kinderen en de kleinkinderen het weer verder dan hun ouders en grootouders. Wie in de Christelijke kerk was geboren en gedoopt, wist dat hij met het heidendom niets meer te maken had, en ontving ook vroeg of laat eenig onderwijs in de leer des geloofs. Natuurlijk ging het alles heel langzaam in zijn werk en waren er altijd heel veel naam-christenen — maar toch 't was tienmaal beter dan het heidendom.

Als we eens recht dat onderscheid willen zien, let er dan maar eens op hoe 't in ons land er uitzag vóór het Christendom er gebracht werd en een paar eeuwen daarna. Dat onderscheid is zeer groot en werd steeds grooter. De manier waarop het Christendom gebracht werd was niet goed, en we mogen ons verheugen dat het thans anders geschiedt, en niet door kracht of geweld. Maar toch mogen wij en alle volken, dien 't evenzoo gegaan is, den Heere danken dat Hij ons het Evangelie heeft doen brengen en dat het Christendom in ons land en onder ons volk geplant werd, al ging het dan ook op gebrekkige wijs.

HOOGENBIRK.

Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Hooggeachte Redactie!

In het laatst verschenen verslag van de Ver. voor Chr. Nat. komt op pag. 34 eene mededeeling voor, die, naar het mij voorkomt, wel eenige toelichting behoeft.

Van de school te Ferwerd wordt, onder verwijzing naar het vorige verslag, gezegd, dat de verhouding tusschen bestuur en onderwijzer er sedert niet beter op geworden was; in een noot wordt daaraan toegevoegd, dat de hoofdonderwijzer intusschen een benoeming naar elders heeft aangenomen.

Zij, die met de toestanden alhier niet bekend zijn, zullen daar allicht uit lezen, dat de verhouding tot den hulponderwijzer alleen te wenschen overlaat en dat de hoofdonderwijzer buiten de quaestie staat.

Dit is evenwel volstrekt het geval niet.

Tusschen mijn vertrek naar elders en de moeilijkheden met mijn bestuur bestaat een inderdaad nauw en droef verband.

De geschiedenis komt in hoofdzaak hierop neer, dat de meerderheid van bestuur en hulpvereeniging mij heeft willen dwingen, o. a. door vermindering en ongeregelde uitkeering van traktement, om met hen denzelfden kerkelijken weg te gaan.

Mijne instructie en aanstelling gaf hun daar evenwel in 't minst geen recht toe.

Ook bestond daaromtrent tusschen partijen geen mondeling accoord.

Naar mijn beste weten heb ik mij stipt gehouden aan hetgeen het bestuur naar recht en billijkheid van mij eischen kon en mocht.

Het beste bewijs daarvoor is het verleende getuigschrift bij gelegenheid van mijn sollicitatie naar elders. Dat men daarmede evenwel niet voldaan was, blijkt uit de gedane oproeping, die den nieuwen titularis niet onduidelijk herinnert aan de verplichting tot het aanvaarden van kerkelijke betrekkingen bij de Nederl. Herv. gemeente alhier.

Met dankbetuiging voor de plaatsing,

Uw dw.

J. DE BLAUW.

Ferwerd, 20 Mei '90.

Gereformeerde Gezindheid.

Ned. Geref. Kerken.

DIENSTALLEN: Leiden, Feringa te Klundert, Rudolph te Heinenoord en Van Schelven te Oude Wetering. — Tholen, F. Haverkate te 's-Gravenhage, C. S. van der Voet te 's-Gravenhage en W. Sieders te Vlaardingen. — IJlst, Kasteel te Kollum, Eisma te Bennekom en Weijers te Hijlaard. — Kralingen, J. J. A. Ploos van Amstel te Reitsum, R. J. W. Rudolph te Heinenoord en G. Vlug te Leiderdorp.

BEROEPEN: Bolsward, E. Eisma te Bennekom. — Vlaardingen J. J. A. Ploos van Amstel te Reitsum c. a. — Franeker, R. J. W. Rudolph te Heinenoord. — Nederhorst den Berg, J. J. Westerbeek van Eerten te Mijdrecht. — Koudekerke (Z.), R. J. W. Rudolph te Heinenoord.

AANGENOMEN: 's Gravenhage, G. H. van Kasteel te Kollum.

BEDANKT: Kapelle aan den IJsel, J. J. A. Ploos van Amstel te Reitsum.

De heer B. S. de Beer te Amerstoort heeft de benoeming tot oefenaar in de Ned. Ger. kerk te Huizen aangenomen.

Op de Woensdag l.l. gehouden vergadering der classis Gouda–Den Haag, der Ned. Geref. kerken, is de heer Brouwer te Naaldwijk tot den Dienst des Woords toegelaten.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

VIERTAL: Yerseke, L. Bouma te Neuzen, S. de Jager te Serooskerke, J. P. Tazelaar te Weesp en A. Mulder te Bolnes c. a.

BEROEPEN: Yerseke, L. Bouma te Neuzen.

BEDANKT: Kampen, A. v. d. Sluijs te Enkhuizen.

Synodale Genootschapskerk.

ZESTAL: Helder, J. C. Benit te Boven Carspel, J. F. L. Boonacker te Oterleek, A. F. Eilerts de Haan te Benningbroek, Th. Granpré Molière, O. I. pred. met verlof, H. G. Kist te Oosthuizen en P. A. A. Riedel te Krommenie.

TOEZEGGING VAN BEROEP: Doeveren c. a. en Hoogersmilde, G. Broekhuizen cand. te Neerbosch. — Tuil, L. A. F. Creutzberg te Beekbergen. — Den Burg, D. Ozinga, cand. te Nieuwer-Amstel.

BEROEPEN: Kamerik, A. H. de Kierck te Ridderkerk c. a. — Helder, T. B. Granpré Molière, O. I. pred. met verlof hier te lande. — Wouterswoude, Schore en Vlake en Waverveen, G. Boersma cand. te Utrecht. — Kerkwerve, P. van Willenswaard, cand. te Schoonhoven. — Lemmer c. a., L. A. F. Creutzberg te Beekbergen. — Haskerhorne en Oudehaske, W. Stoel, cand. te Burum. — Eppenhuizen, N. H. Kuiper te Tinalinge. — Moerkapelle, Th. G. C. van Rappard, cand. te Wijk (bij Heusden). — Wilnis K. A. de Groot, cand. — Lienden, G. Spijkerboer te Krimpen aan den IJsel. — Goudriaan, D. Ozinga te Nieuwer-Amstel. — Gameren, K. W. Hulsteijn Hz. te Echteld. — Wijngaarden en Duurswoude, K. de Groot cand. te Utrecht. — Maartensdijk, J. Beijer te Hierden. — Vleuten, S. van Daalen cand. te Utrecht. — Veere, Th. G. C. van Rappard, cand. te Wijk (bij Heusden). — Zwammerdam, C. J. van Arkel te Noordwijkerhout. — Stad aan 't Haringvliet, H. J. James te Warnsveld. — Ede, H. Doornveld te Huizen (c), Amsterdam). — Terkaple c. a. (Friesland), H. A. Leenmans te Overlangbroek (prov. Utrecht). — Heveskes, W. G. Stuivinga te Eenum. — Hoogeloon en Eerzel, G. Boersma, cand. te Buitenpost. — Leerbroek, K. A. de Groot cand. te Utrecht. — Nieuwpoort aan de Lek, G. Timmer, cand. te Alkmaar.

AANGENOMEN: Rotterdam, B. ten Kate te Aalten (G.) — Gorredijk, R. Bennk te Norg. — Rens woude, J. P. van Melle, cand. — Katwijk aan Zee, C. Plug te Oost-Kapelle.

BEDANKT: Kedichem, P. van der Meulen te Wadenoyen. — Winsen, J. Beijer te Hierden. — Moerkapelle en Loon op Zand, T. G. Rappard, cand. te Wijk (bij Heusden. — Oud Alblas, IJ. Bootsma te Zoetermeer en Zegwaard. — Deveren en Genderen, Th. G. C. Rappard, cand. te Wijk. — Katrendijke, F. Ch. Geerling, cand. te Utrecht. — Wijdenes, R. H. Offerhaus, cand. te Ulrum. — Morra, R. Cremer te Hempens. — Middelburg, N. C. J. de Minjer te Leerdam. — Hoofddorp (Haarlemmermeer), IJ. Bootsma te Zoetermeer. — Zuidzande, H. J. A. Bergsma te Spaarndam. — Ouddorp, P. Bongers te Eemnes Buiten. — Uitwijk c. a., G. Boersma, cand. te Utrecht. — Muiden, H. Bax te Bunnik c. a. — Harlingen, B. Wissing te Niekerk.

Door het prov. kerkbestuur van Utrecht zijn tot de evangeliebediening toegelaten de heeren R. Hazelhoff en T. Eppens, candidaten aan de Universiteit te Groningen, en na gehouden colloquium doctum de heer E. Postma, pred. der Vlaamsch-Evangelische gem. te Maria-Hoorebeke, beroepen te Jutphaas.

Advertentiën.

Heden avond heeft de Heere plotseling onze innig geliefde echtgenoote en moeder, vrouwe

YDA JOHANNA JACOBA LION CACHET—VAN REENEN,

tot zich genomen. Het leven was haar Christus, het sterven gewin. Diep bedroefd.

F. LION CACHET, V. D. M.
R. A. J. W. LION CACHET.

Rotterdam, 23 Mei 1890.

Eenige kennisgeving.

Heden morgen acht uur heeft het Gode behaagd door den dood van ons te nemen, onze innig geliefde zoon

PIETER LUDOLF WESTERDIJK,

in den ouderdom van 25 jaren.

Geduldig was hij in zijn lijden en zalig in zijn sterven.

L. K. WESTERDIJK.
C. Y. DE VRIES.
Namens onze kinderen.

Uithuizen, 25 Mei 1890.

Admissie-Examen.

Het eerstvolgend examen ter toelating tot de lessen, aan de **Vrije Universiteit** gegeven, zal D. V. worden afgenomen **Donderdag 3 Juli**. Hun, die zich daaraan wenschen te onderwerpen, wordt verzocht, zich met opgave van ouderdom, woonplaats en der faculteit, waarin zij wenschen te studeeren, schriftelijk aan te melden bij den ondergeteekende **vóór of op Donderdag 26 Juni**.

De dec. der lit. fac.
Dr. J. WOLTJER.

Aandeelhouders

en diegenen die eenige gave gestord hebben, aan de **Kerkelijke Kas** te **SOMMELSDIJK**, worden, met het oog op de gevoerde administratie door den vorigen boekhouder, beleefd verzocht, **opgave van nummer en bedrag**, zoo spoedig mogelijk in te zenden bij den eerstondergeteekende dezer.

Namens het Bestuur der Kerkelijke Kas te Sommelsdijk,
A. DE KORTE, *Boekhouder.*
Namens de Commissie van Contrôle,
M. DIJKERS, *Voorzitter.*

Ned. Gereform. Kerk te Helmond.

Op de circulaire der **classis** kwamen tot hiertoe van **42 kerken** bijdragen in, die telkens in directe behoeften voorzagen. Thans is de kas ledig, de nood groot en dus **het water tot aan de lippen gekomen!**

Namens den Kerkraad,
G. VISSER, Kanaaldijk No. 1.

Verschenen:

Geen moed verloren!

Nog een woord over de hereeniging der wezenlijk Gereformeerde Kerken in ons Vaderland,

DOOR

G. G. GIJBEN.

Prijs 40 Cents

Alom verkrijgbaar en tegen inzending van postzegels of postwissel bij den uitgever

A. JONGBLOED, Leeuwarden.

Orgelhandel.

G. A. GOLDSCHMEDING,
Warmoesstraat 141, Amsterdam.

Groote en fijne sorteering, billijke prijzen, voordeelige conditiën, volledige garantie.

Verschenen bij A. FERNHOUT, Amsterdam:

De dood des rechtvaardigen.

LEERREDE gehouden op Zondag 4 Mei 1890. na het overlijden van

Dr. W. VAN DEN BERGH.

Met een kort levensbericht van den ontslapene,

DOOR

H. W. VAN LOON,
Predikant te Amsterdam.
Prijs f 0.15.

Vrije Universiteit.

Twee belangrijke gedenkdagen zijn in het verschiet. Vooreerst de 17de Juni. Op dezen dag herdenkt het Zettensch Gymnasium zijn 25jarig bestaan, welk feit door den hoogge-achten oprichter Ds. Van Lingen in een kleine circulaire, die hij aan belangstellenden toezond, op de meest bescheiden wijze in herinnering wordt gebracht. Zeer waardig echter is het in wijderen kring, te worden opgemerkt, daar toch de oprichting en instandhouding van het Zettensch Gymnasium een gebeurtenis is in de geschiedenis der Christelijke kerk van dit land, waarvoor den Heere de ootmoedige dank toekomt. Uit de overtuiging der ontwaakte conscientie gehoren, was deze eerste-ling op het gebied van »Hooger onderwijs op den grondslag van en in geboondenheid aan het Woord van God," een groot geschenk van God. Geen wonder, dat zij, tot rijperen leeftijd gekomen, niet geïsoleerd kon blijven (want al wat leeft, draagt vrucht) en zoo is dit kindeke reeds moeder geworden, en ziet zij de olijfplanten reeds rondom zich uit de aarde voortspruiten. Wie kan berekenen den menigvuldigen zegen, dien deze stichting reeds afwierp? Hoe zijn niet de honderdtallen van jongelingen, die daar zijn opgeleid, heinde en verre door het land verspreid, om dragers te zijn van hetzelfde beginsel, waaruit zij haar leven en haar kracht ontving. De Heere zegene verder het Zettensch gymnasium met de keur zijner zegeningen! Hij spare nog lang den waardigen directeur, die reeds sinds de oprichting aan het hoofd er van mocht staan, en vervulle Zijne belofte aan hem, dat hij ook in den grijzen ouderdom nog vruchten moge dragen, en vet en groen zijn, om de rechten des Heeren te verkondigen.

De tweede gedenkdag is de tiende jaarvergadering der Vrije Universiteit, op Donderdag 19 Juni c.k., waarop ik wederom zoo vrij ben te wijzen, die te Amsterdam zal worden gehouden. Mogen de vrienden van buiten en van deze stad ook van hun belangstelling doen blijken door een trouwe opkomst bij de vergadering en ook op den vooravond bij de ure des gebeds.

Waarlijk, er is rijke stof tot dankzegging en gebed in deze dagen. Moge de Geest des Heeren, maar onder ons werkzaam zijn, om er onze harten bij te bepalen en toe te bewerken!

W. HOVY.

Tractaat van den Sabbath.

Historische dogmatische studie,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs f 1.60. Gebonden f 2.10.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

De Geldigheid van de Oude Kerkenordening der Nederl. Gereformeerde Kerken.

REDE

gehouden bij de overdracht van het Rectoraat der Vrije Universiteit,

den 21sten October 1889,

DOOR

F. L. RUTGERS,

Theol. Dr. en Prof.

Met aanteekeningen en actestukken.

Prijs f 1.20.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Uitgaven van J. A. WORMSER, te Amsterdam.

WERKEN van Dr. A. KUYPER.

Het werk van den Heiligen Geest.

Deel I. **Voor de kerk in haar geheel;** Deel II en III. **Voor de enkele personen.** In fraaien stempelband *f* **8.90**; ingenaaid *f* **7.50.**

Afzonderlijke deelen zijn niet verkrijgbaar.

Dagen van Goede Boodschap.

I. In den Kerstnacht. II. De Paaschmorgen. III. Op den Pinksterdag. IV. Oud- en Nieuwjaar.

Prijs van de geheele serie in vier fraaie stempelbanden *f* **5.60**; in vier deelen ingenaaid *f* **3.60**. Elk deel is op zichzelf compleet en verkrijgbaar, grb. à *f* **1.75**, ing. à *f* **1.20**.

Gomer voor den Sabbath.

Meditatiën over en voor den Sabbath. Prijs *f* **1.90**; in stempelband *f* **2.40**.

Uit het Woord. Bijbelstudiën

Eerste serie, deel II. Tweede serie, deelen I, II, III. Prijs per deel *f* **3.40**. Gebonden *f* **3.90**. Deel I en II van de Eerste Serie zijn uitverkocht.

Honig uit den Rotssteen.

DEEL II.

Part. prijs *f* **2.90**. Gebonden *f* **3.40**. Deel I is uitverkocht.

De drie Formulieren van Eenigheid,

voor kerkelijk en huiselijk gebruik, benevens het **Kort Begrip der Christelijke Religie,** uitgegeven door de Predikanten C. A. RENIER en B. VAN SCHELVEN. *Zevende Vijfduizend.* Prijs gecartonneerd *f* **0.40**; 25 ex. *f* **9.50**; 50 ex. *f* **18.—**. In rood linnen stempelband *f* **0.90**. Dezelfde uitgave met wit papier voor handteekeningen *f* **2.50**.

De Vleeschwording des Woords.

Prijs *f* **1.90**. Gebonden *f* **2.40**.

De twaalf Patriarchen.

Bijbelsche Karakterstudiën. Prijs net ingebonden *f* **1.—**, ingenaaid *f* **0.75.**

Het Calvinisme en de Kunst.

REDE bij de overdracht van het Rectoraat der **Vrije Universiteit**, op 20 October 1888. Prijs *f* **0.90**.

Tractaat van de Reformatie der Kerken.

Aan de zonen der Reformatie hier te lande aangeboden op Luthers vierde eeuwfeest.

Prijs *f* 2.50.

„Ons Program".

Prijs *f* **3.60**, in linnen band *f* **4.50**.

„Sion door recht verlost."

TIJDREDE. Prijs *f* **0.50**.

Tweeërlei Vaderland.

Prijs *f* **0.50**.

Niet de Vrijheidsboom, MAAR HET KRUIS.

TOESPRAAK ter opening van de **Tiende Deputatenvergadering**, in het Eeuwjaar der Fransche Revolutie. Prijs *f* **0.40**.

Eer is teer.

Tegen Mr. W. H. DE BEAUFORT'S *Gidsartikel:* **„De Deputatenvergadering"**. Prijs *f* **0.90**.

„Onnauwkeurig"?

Aan »*Het Vaderland*", in zake Mr. W. H. DE BEAUFORT'S **Verweerschrift.** Prijs *f* **0.90**.

Scolastica.

Het geheim van echte studie. 2de druk Prijs *f* **0.40**.

Handenarbeid.

Overdruk *(ter verspreiding)* uit »De Standaard". Prijs *f* **0.15**; 25 ex. *f* **3.—**; 50 ex. *f* **5.—**; 100 ex. *f* **8.—**.

Verschenen bij J. A. WORMSER, te *Amsterdam:*

Eenige Kameradviezen,

UIT DE JAREN 1874 EN 1875,

van

Dr. A. KUYPER.

INHOUD: I. Koloniale quaestie; II. Sociale quaestie; III. Electorale quaestie; IV. Onderwijs-quaestie; V. Kerkelijke quaestie; VI. Partijverhouding.

Prijs f 3.90.

BOEKVERKOOPING

op 9 Juni a.s., van eene belangrijke verzameling werken: **Algem. en Vaderl. Geschiedenis, Kunst-, Pracht- en Plaatwerken**, ruim 1000 Nrs. **Godgeleerdheid**, waarbij de beste oude en nieuwe schrijvers, **Kerkgeschied., Nederl. Letterkunde** enz. — Catal. (2115 Nrs.) op aanvraag gratis.

J. H. DUNK, Rotterdam.

MAGAZIJN VAN OUDE EN NIEUWE BOEKEN.

Uitgave van J. A. WORMSER, te Amsterdam:

KORTE BESCHRIJVING VAN HET LEVEN VAN EN DE WONDERBARE LEIDINGEN GODS MET

BASTIAAN BROERE,

in Nederland en in Amerika.

MET EENE INLEIDING VAN

J. J. A. PLOOS VAN AMSTEL.

Pred. te Reitsum.

Met portret (lichtdruk) van Broere.

Prijs *f* **0.60**.

Bij getallen ter verspreiding tot veel verminderden prijs.

De Kerk des Heeren.

Traktaatjes uitgegeven door de Nederduitsche Gereformeerde Kerken Classis FRANEKER.

1ste JAARGANG.

No. 1. Nooit ten halve.
„ 2. Maar de predikanten hebben toch maar vrij om te zeggen wat zij willen!
„ 3. Gezag.
„ 4. Geen revolutie.

ELKE MAAND VERSCHIJNEN TWEE TRAKTAATJES.

Kerkeraden, die aan deze Traktaatverspreiding deelnemen, ontvangen:

300 exemplaren van elk traktaatje à *f* 36.— per jaar.
500 » » » » » » 60.— » »
750 » » » » » » 85.— » »
1000 » » » » » » 100.— » »
1500 » » » » » » 135.— » »
2000 » » » » » » 170.— » »
3000 » » » » » » 225.— » »
5000 » » » » » » 300.— » »

Teneinde de deelname zoo gemakkelijk en voordeelig mogelijk te maken, wordt de gelegenheid ook opengesteld, om door persoonlijk lidmaatschap van de traktaatverspreiding gebruik te maken en wel op de volgende voorwaarden:

Voor *f* 0.75 per jaar ontvangt men 4 exemplaren van elk traktaat.
» » 3.50 » » » » 20 » » » »
» » 6.— » » » » 40 » » » »
» » 12.50 » » » » 100 » » » »

De traktaatjes worden geschreven door de heeren predikanten:

J. BAJEMA, te *Sneek*; R. K. BROUWER, te *Makkum*; C. L. D. v. COEVERDEN ADRIANI, te *Harlingen*; CRAMER, te *N. Helvoet*; P. ERINGA, te *Goenga*; N. A. DE GAAY FORTMAN, te *Amsterdam*; Dr. H. FRANSSEN, te *Winterswijk*; J. H. FERINGA, te *Klundert*; GANGEL, te *Aalten*; J. HANIA Pz., te *Oosterbierum*; Dr. A. H. DE HARTOG, te *Amsterdam*; J. HULSEBOS, te *Vlissingen*; Dr. A. KUYPER, te *Amsterdam*; H. W. v. LOON, te *Amsterdam*; C. W. J. v. LUMMEL, te *Delft*; W. MAAN, te *Augustinusga*; J. OSINGA, te *Gouda*; J. J. A. PLOOS v. AMSTEL, te *Reitsum*; T. D. PRINS, te *Wons*; Dr. F. L. RUTGERS, te *Amsterdam*; B. v. SCHELVEN, te *Amsterdam*; Dr. C. C. SCHOT, te *Hardenberg*; J. C. SIKKEL, te *'s Gravenhage*; L. SPOEL, te *Kampen*; J. TEVES, te *Wetsinge-Sauwert*; A. v. VEELO, te *Rotterdam*; J. J. WESTERBEEK v. EERTEN, te *Mijdrecht*; J. D. TE WINKEL, te *Beetgum*; P. J. WIJMINGA, te *Lollum*; H. K. ZIJLSTRA, te *Nes en Wierum*; en anderen.

De Uitgever,
Amsterdam. J. A. WORMSER.

GEDRUKT TER KON. NED. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESSTRAAT 106 AMSTERDAM.